

piritta.sivio@minedu.fi

kirjaamo@minedu.fi

Viite: Kirjallinen lausuntopyyntö: VN/18706/2020-OKM-1

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Hämeen ammatti-instituutti Oy kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä lausunnolla olevan asetusluonnoksen vaikutuksista pienen suppea-alaisen oppilaitoksen toimintaan.

Asetus tulee muuttamaan oppilaitoksen rahoitusta nopealla aikataululla voimakkaasti. Kaikkien tutkintojen painokerrointen leikkaukset sekä sen lisäksi ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kustannusryhmien laskeminen asettavat pienen, suppea-alaisen oppilaitoksen taloudellisesti mahdottomaan tilanteeseen. Vuosien 2018-2019 kustannusten taustalla on vuoden 2017 rahoituksen rajut leikkaukset, jotka näkyvät vieläkin Hämeen ammatti-instituutin toiminnassa. Henkilöstörakennetta on vähitellen saatu korjattua ja aloitettu investoinnit oppimisympäristöjen kehittämiseen. Virhettä on syntynyt myös kyseisten vuosien kustannusten jakamisesta kirjanpidossa. Perustutkintojen oppimisympäristöjä ja henkilöstöä suoraan hyödyntävien ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osalta on kustannukset osittain kirjattu perustutkinnolle. Pyydämme huomioimaan myös sen, että tutkintojen sisällä on osaamisaloja, jotka eivät pysty hyödyntämään perustutkintojen oppimisympäristöjä.

Hämeen ammatti-instituutin osalta erityisenä huolena on tilanne kolmen koulutuksen osalta.

Asetuksen (682/2017) mukaa viinintuotannon ammattitutkinto kuului kustannusryhmään kolme. Tutkintojen uudistamisen yhteydessä tutkinto liitettiin elintarvikejalostuksen ammattitutkintoon alkoholijuomien valmistuksen osaamisalana. Nyt kyseinen osaamisala on kustannusryhmässä yksi. Tämän tutkinnon toteuttamiseksi on ainoana Suomessa rakennettu alkoholijuomien valmistuksen opetukseen omat tilat, joihin on nyt laajennussuunnitelmia. Leikkaukset kuitenkin ovat yli 40% luokkaa, joten koulutuksen järjestämisen edellytykset romahtavat.

Myös puutarha-alan ammattitutkinnon golfkentänhoitajan osaamisalan ja golfkenttämestarin erikoisammattitutkinnon järjestäminen edellyttävät omaa oppimisympäristöä kenttineen ja omine erityiskoneineen. Pudotus kustannusryhmään kaksi ja painokertoimen leikkaus tarkoittaa 26% rahoitusleikkausta. Harkittavaksi tulee, miten ylläpidetään koulutusta. Golfkentänhoitajan ammattitutkinto on myös alalietulotutkinto, jolloin oppimisympäristön tulee tukea opiskelijan perusosaamisen kehittymistä.

Liikenneopettajan erikoisammattitutkinnon kustannusryhmän pudotus kustannusryhmään kaksi ja samalla painokertoimen pudotus vie rahoituksesta 26%. Tutkinto on myös alalietulotutkinto. Liikenneopettajan työtä pääsee harjoittelemaan työpaikoille vasta, kun on suorittanut ajokorttilainsäädännön mukaisesti ensimmäisen tutkinnon osan. Tämä tarkoittaa sitä, että oppilaitoksella on oltava omaa kalustoa (olemme juuri vaihtaneet kolme vanhaa autoa kaasuautoiksi). Oppilaitoksessa tapahtuva ajoharjoittelu edellyttää oman kaluston lisäksi

erittäin paljon opettajaresurssia pienryhmille. Koska kyseessä on opettajankoulutus, käytetään opiskelijan henkilökohtaiseen ohjaukseen paljon aikaa. Meillä on myös useita maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita, jolloin ohjauksen tarve korostuu. Maahanmuuttajataustaisten hakijoiden määrä on viime vuosina kasvanut huomattavasti. Kyseisen koulutuksen opiskelijavolyymin takia, olemme suurin kouluttaja Suomessa, rahoituksen leikkaus on kohtuuton.

Olemme erityisen huolissamme kokonaisuudessaan kaikkien ammatti- ja erikoisammattitutkintojen rahoitusten kustannuskorien pudotuksesta sekä perustutkintojen rahoitusten leikkauksista. Nämä linjaukset eivät tue opetus- ja kulttuuriministeriön asettamia jatkuvan oppimisen linjauksia vastata tarpeeseen kehittää ja uudistaa osaamista elämän ja työuran eri vaiheissa. Hämeen ammatti-instituutin opiskelijavuosimäärästä yli 50% syntyy ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista, jolloin asetusluonnoksessa esitetyt leikkaukset ovat meille kohtuuttomia.

Haluamme myös lausua näkemyksemme opiskelijavuoteen kuuluvien päivien määrittelyn selkeyteen asetusluonnoksen 1§:ssä. Kyseiseen kohtaan tulisi selkeyden vuoksi lausua, miten oppilaitoksen lomien vähentämisessä menetellään. Oppilaitoksilla on velvoite antaa opettajille 12 vapaajaksoviikkoa vuodessa. Tästä seuraa, että oppilaitoksella on lomajaksoja, jolloin opetushenkilöstö on vapaajaksolla. Opiskelijan HOKS rakennetaan hänen alansa töiden jaksottumisen mukaan. Luonnonvara-alalla kasvukausi on TJK-jaksojen pääkausi. Opiskelijalla voi olla tällöin myös loma, jos TJK-paikka niin määrittelee. On erittäin valitettavaa, että jotkut ovat lomilla kikkailleet ja saavat aikaan yhteisrangaistuksen oppilaitoksille. Tämä ei liene lainsäädännön ensisijainen tarkoitus.

Asetusluonnoksen esitykseen majoituksen järjestämisen korotuskertoimesta haluamme esittää muutosta siten, että huomioitaisiin asetuksen (673/2017) muutospykälään 20a§ tuoma velvoite siitä, että hevostalouden, metsätalouden, maatalouden ja puutarhatalouden perustutkinnon opiskelijoilla on oikeus jokaisena työpäivänä maksuttomaan ruokailuun, johon kuuluu päivittäisen aterian lisäksi aamiainen ja päivällinen. Esitämme, että majoituksen järjestämisen korotuskerroin vastaisi sisäoppilaitoksen korotuskerrointa 0,69.

Pidämme erittäin hyvänä ammatti- ja erikoisammattitutkintojen sekä perusrahoituksessa painokerrointen korottamista 0,77 (0,72) että suoritusrahoituksessa painokerrointen korotusta 0,54 (0,50). Samoin opiskelija- ja työelämäpalautteen osalta esitykset ovat kannatettavia.

Lausunnon keskeinen sisältö: Hämeen ammatti-instituutti Oy esittää edellä mainituilla perusteilla, että koulutusten kustannusryhmät säilytetään, koska mielestämme vuosien 2018-2019 kustannusten perusteella tehdyt painokerrointen muutosesitykset olisivat riittäviä leikkauksia perusrahoitukseen. Esitämme asetuksen (673/2017) 20a§ mukaisen koulutuksen järjestämisen majoitus kertoimeksi 0,69.

Hämeenlinnassa 17.9.2020

Hämeen ammatti-instituutti Oy

Tarja Hovila

Pia-Maria Haltia

rehtori

vararehtori